

Els límits al poder del Trump president

El president dels Estats Units és considerat l'home més poderós del món. El setmanari 'Der Spiegel' analitza quines facultats tindrà Donald Trump i què significa que els republicans dominin les dues cambres del Congrés.

Anna Reiman
© Der Spiegel

A partir del gener Donald Trump governarà els Estats Units. El 9 de novembre els republicans no tan sols van guanyar la presidència, també van mantenir la majoria a la Cambra de Representants i al Senat.

Què significa aquesta nova concentració de poders? Quins són els límits del futur president dels Estats Units?

Quant de poder té el president dels Estats Units?

L'acumulació especial de poders va amb el càrrec en si. El president nord-americà concentra el cap d'Estat i el cap de Govern en una sola persona, i alhora és comandant en cap de les forces armades. Però la constitució nord-americana també preveu un control ferri d'aquest poder, a través del Congrés i dels tribunals: el sistema de *checks and balances* ('controls i equilibris').

Trump –aquesta és la sensació que ha deixat en la campanya electoral– intentarà, com cap altre president ha fet en els últims decennis, aprofitar els seus poders fins al màxim que li permet la constitució del país. No hem de pensar que el sistema de *checks and balances* el pugui aturar, advertia a l'estiu *The Washington Post*.

➤ El president dels Estats Units té unes atribucions especialment extenses en política exterior, un àmbit en què Trump fins ara a penes ha deixat entreveure quin rumb seguirà. El president pot negociar acords amb altres països. Que se signi o no, depèn aleshores de l'aprovació del Congrés.

Però, sobretot, Trump es convertirà en el comandant en cap de les forces armades nord-americanes, l'exèrcit més potent del món. Si bé una declaració de guerra a un altre país hauria de ser ratificada pel Congrés, en el cas d'un atac als Estats Units Trump podria enviar tropes sense autorització. D'aquesta decisió n'hauria d'informar el Congrés dins un termini de 48 hores, i el Congrés podria autoritzar amb posterioritat la continuació de l'acció militar. Altrament, les tropes haurien de retirar-se en un termini d'entre 60 i 90 dies.

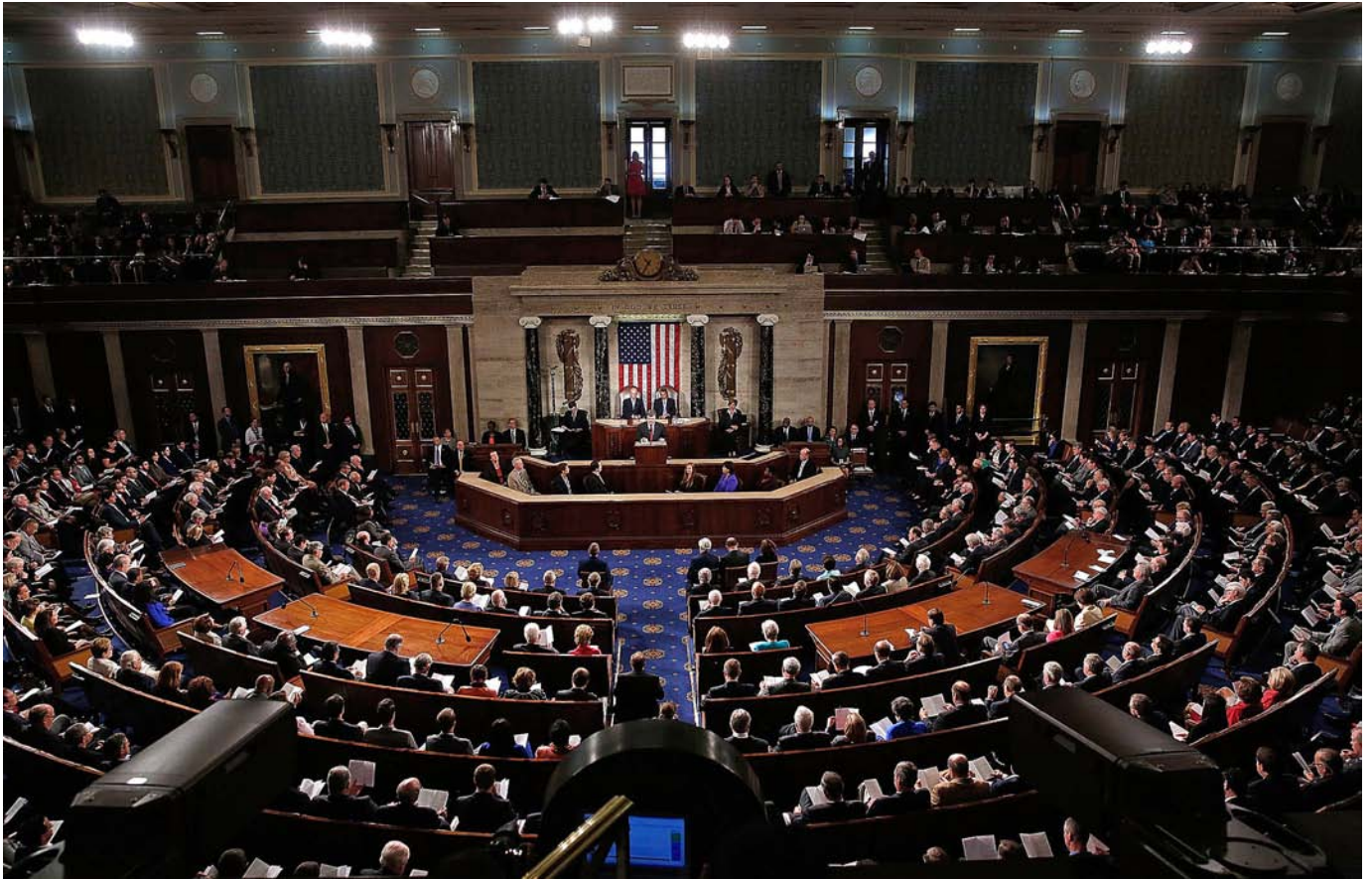
➤ El que queda *de facto* exclòs són els *checks and balances* en el cas d'un possible atac nuclear als Estats Units. L'ús d'armes nuclears el determina només el comandant en cap, d'ara endavant Trump. En el millor dels casos, la decisió es pren després de consultar-ho amb el ministre de Defensa. El Congrés no seria convocat en un cas així, més que res per motius de temps.

Perquè entre que el president rep la informació d'un atac imminent i que decideix que cal dur a terme un contraatac preventiu amb caps nuclears, té com a màxim 12 minuts: aquest és el temps que trigaria per exemple una arma nuclear submarina russa a arribar a territori nord-americà.

➤ En política interior, el president també té unes atribucions considerables. Les lleis que el Congrés aprova no són vàlides fins que Trump les hagi signat. Si una llei del Congrés no convenç el president, pot fer servir el dret de veto. Tan sols amb una majoria de dos terços les dues cambres podrien fer capitular el president. I si per exemple hi ha una discussió per una llei amb el Congrés, Trump no té el dret de dissoldre el parlament i convocar noves eleccions.

➤ El president nord-americà també pot actuar a través de les anomenades *executive orders* ('ordres executives'). Tot i que aquests decrets no apareixen explícitament a la constitució, tampoc no estan literalment prohibits. Posteriorment, els tribunals a través d'una sentència poden derogar les lleis creades o el Congrés pot promulgar altres lleis que revoquin una ordre executiva per mitjà de contingut nou.

Obama, per exemple, al final del 2014

va dur a terme diverses ordres executives sobre immigració. Entre altres coses, els pares amb fills de nacionalitat nord-americana o amb un permís de residència havien d'obtenir un permís de treball, encara que ells directament no tinguessin cap títol de residència legal. Aquests decrets són altament polèmics i han estat bloquejats pel Tribunal Suprem.

➤ La composició del Tribunal Suprem en un futur la podrà decidir, en part, Trump. El president nomena els jutges de més alt rang dels Estats Units, que tenen una gran influència en les línies directrius polítiques i socials. De tota manera, el Senat pot bloquejar aquestes decisions personals.

➤ A més a més, Trump depèn de l'aprovació financera del Congrés: el dret sobre el pressupost pertany a la Cambra de Representants.

➤ El president dels Estats Units pot indultar presos o reduir-los les penes. Això també s'aplica a la pena de mort.

Què significa que els republicans tinguin majoria a les dues cambres del Congrés?

La nova concentració de poder dels republicans fa augmentar la probabilitat que a la pràctica el sistema de *checks*

LA SUPERIORITAT REPUBLICANA AL CONGRÉS NO DÓNIA A TRUMP CARTA BLANCA AUTOMÀTICAMENT

and balances no tingui una gran repercussió, és a dir, que Trump pugui portar a terme molts dels seus plans. Aquesta és una constel·lació diferent de l'actual, en què els plans de Barack Obama sempre han estat bloquejats per les majories republicanes al Congrés, per exemple l'enduriment dels controls d'armes o

la darrera proposta de nominació d'un jutge del Tribunal Suprem.

Això no obstant, la superioritat republicana no vol dir automàticament que Trump pugui governar sense cap obstacle. Els republicans no són un partit homogeni –durant la campanya les crítiques a Trump han estat considerables– i els senadors i diputats republicans no sempre estaran d'acord amb la línia d'acció de Trump. La magnitud de la resistència contra Trump que hi haurà en cada cas concret del seu propi partit dependrà de si els polítics valoren més el poder del seu partit o el contingut de les polítiques, per exemple sobre el futur dels Estats Units.

Trump pot ser destituït?

En el cas d'un delictes greu el Congrés pot efectuar un *impeachment*, un procés per a la suspensió d'un càrrec polític. La sol·licitud d'*impeachment* només la pot presentar la Cambra de Representants, i la decisió sobre la suspensió la pren el Senat amb una majoria de dos terços. ●

Traducció d'Arnau Figueras